קע א מיי׳ פ״ג מהל׳

מהלי פ"ו מהלי ביאת מקדש הל"א

סמג לאוין שו: קעב ג ד מיי׳ פ״ג מהל׳

ממג עשין קסט:

קעג ה מיי שם הל"ו: קעד ו מיי שם הל"ח:

מוסף רש"י

שעיר שגורל השם עולה

עליו עושה חטחת (קדושין

ואיז השם עושה (די

הטאת. אם קרא לו שם בלא גורל (יומא מ:) אם

מרא עליו שם חנואם אינו

נקבע בכך ויפיל עליהם גורלות ואם יפול הגורל

על חבירו יהא זה לעואול

על מכירי האו היא לפוחול. (קדושיו שם). שיכול. כלומר להכי אינטריך האי

ואחד לעולה, ואם הטיל עליהם גורל אינם נחבעים

להן (קדושין שם וכעי"ז

ואם שינה פסול וקדושיו

רשאי לשנותן כדאמרינן

אחד לעולה ואחד לחטאח.

נשעת לקיחה הן נקבעין זו לעולה וזו לחטאת (שם מ:).

מקום שקדש הגורל. כאן שמנינו שהגורל קובען

(שם) דכתיב ונתן אהרן ונו' (קדוחיו חח)

א) יומל מ: מל. וקדושיו יות (ה. נתו. [קורוט] יד. כרימות כח.], ב) [עיין תוס' לעיל כב. ד"ה שיכול וכו' בשום דוכתא ל"ג וכו'], ג) [תוספתא שקלים ספ"ג], ד) [בס"א: לתלמוד], בם ל"ל ותנית, ו) בק"ח: מיעוטא בהדיא דלא מקדיש בלא גורל לחלמוד, ז) [ויקרא כא], ה) [זבחים קיב:], ט) [ל"ל הוה מרבינן בק"ו דקדיש על ידי ספרא], י) נ״א קיימי חוקה אדברים וכו' רש״א קריחת שם בלח גורל: ס דתנית. הגורל לה' ועשהו חטאת נשסן דמשמע יעיין ר"מ, כ) ווע"ע תו' יומא מא. ד"ה סמס ומוסי קדושין יד. ד"ה הא], נ"א היא ר"מ, הגורל עושהו חטאת בנפילתו עליו ואין קריאת השם עושהו חטאת שאם אמר זה לשם וזה לעואול אין נקבעים

> תורה אור השלם השעיר אשר עלה עליו הַגּוֹרֶל לַיִּיְ וְעְשָׂהוּ הַטְּאת: ויקרא טז ט הַוְטָאת: זְקְנֵי הָעִיר. 2. וְהוֹרִדוּ זְקְנֵי הָעִיר

בּהְוֹא אֶת הָעֶגְלֶה אֶל הַתוֹא אֶת הָעֶגְלֶה אֶל נַחַל אֵיתָן אֲשֶׁר לֹא יֵעְבֵּד בּוֹ וְלֹא יִזְּרֵעַ וְעְרְפּוּ שְׁם אָת הָעֶגְלְה בַּנְּחָל: דברים כא ד דברים מבֶּן 3. זֹאת אֲשֶׁר לַלְוִיִם מִבֶּן

יי. ועשרים חמש וְנֵישִׁ וְצֶּשְׁוֹיִם שְּנְּוֹּ וָמַעְלָה יָבוֹא לִצְבֹא צָבָא בַּעֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד: במדבר ח כד

שוב מצבא העבדה ולא יעבד עוד:

מבֵּן שׁלשׁים שׁנַה כ. בּיַבֶּן שְׁלִשִּׁים שְּנְּוֹ , וְמַעְלֶה וְעֵד בֶּן חֲמִשִּׁים שְׁנָה בְּל הַבְּא לַעֲבֹד עֲבַרָת עֲבֹדָה וַעֲבֹדַת מַשְׂא בְּאֹהֶל מוֹעַד: במדבר ד מז

מבֵּן שׁלשׁים שַׁנַה יָבֶּין בְּיִלְיִבְּרַ בְּּיָּרְ וְמַעְלָה וְעַד בֶּן חֲמִשִּים שָׁנָה כָּל בָּא לִצְּבָא לִעֲשׁוֹת מְלָאכָה בְּאֹהֶל במדבר ד ג יויטד: מועד: במדבר דג 7. יְלְדִים אֲשֶׁר אֵין בָּהֶם בָּל מוֹם וְטוֹבֵי מִרְאָה וּמִשְׁבִּילִים בְּכָל חָבְמָה וְלִדְעֵי דַעַת וּמְבִינֵי מַדְּע וְלִדְעֵי דַעָת וּמְבִינֵי מַדְּע וְאָשֶׁר בֹּחְ בְּּהֶם לְּצֵמֹר הַמֶּלֶךְ הְּלַלְמְּדְם סָפֶר וּלְשׁוֹן בַּשְׁרִּים: וַיְּמֵן לָהֶם הַמָּלֶךְ דְּבָר יוֹם לְהָם הַמָּלֶךְ דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ מִפָּת בַּג הַמֶּלֶךְ בְּיוֹמוֹ מִפָּת יִּמִיֵּין מִשְׁתָּיוּ וּלְגַדְּלְם שְׁנִים שָׁלוֹשׁ וּמִקְצֶתְם שָׁנִים שָׁלוֹשׁ וּמִקְצֶתְם יָעַמְדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: דניאל א ד, ה

גליון הש"ם

תום' ד"ה זאת וכו' ויש לומר דהכא נמי וכו'. עיין לקמן קל ע"א תוס׳ ד"ה :51

הגהות הב"ח

(**ה)** תום' ד"ה טעמא וכו' דאיכא נויכובא 3"126 טעריג לטיכו עיטובט ראמרת כל"ל ומיבת אלא נמחק: (3) בא"ד ולכך אינטריך זאת כנ"ל ואות ב׳

שימה מקובצת

אלא שוערים ומשוררים נפסלים בשנים: 3] ופריך אלמא דרשינן ק״ו אע״ג דכתיב עכובא אלמא אמרינן. ונ"ב וחוקה דנקט הכא לאו דוקא אלא משום דבפרה נקט חוקה. :הרא"ש ז"ל

ושחט וחוקה. ושחט אותה לפניו (במדבריט) וכתיב זאת חוקת התורה: וכל אבר קרא ושחט וחוקה. אותר רבינו תם דמשמע בפרק שני היכא דכתיב חוקה. לעיכובא ואיכא לרבויי מלתא אחריתא בק"ו מי לא דרשינן ק"ו לרבויי ועיכובא דחוקה למילי אחרנייתא: הא גבי יום הכפורים. דכתיב גורל [ויקרא טו] ונתן אהרן על שני וגו' וכתיב חוקה בסוף הפרשה ואי לאו דכתיב

בכך ומגריל עליהם אם הגורל משנה

את קביעות קריאת שם הולכים אחר

הגורל: שיכול והלא דין הוא. אי

לא כתיב הגורל ועשהו אלא קרא

קמא דונתן אהרן על שני וגו' הייתי

יכול לומר והלא דין הוא דהואיל

והגורל קובען יהא אף קריאת השם

קובען: ומה במקום שלא קדש

הגורל. כגון קיני זבים ויולדות דחחד לחטאת וא' לעולה שאם הגריל עליהם

שכתבו על אבן אחת חטאת ועל אבן

אחת עולה והטילו עליהם בגורל לא

מלינו שיהא הגורל קובען ואם רלה

לשנותן הרשות בידו: קידש השם.

דמאחר שפירש זה לחטאת וזה לעולה

אם שינה פסול דכתיב (דברים כג)

מוצא שפתיך תשמור אלמא שם קבע

ואם משנה נמנאת הטאת למעלה

ועולה למטה. מקום שקדש כו':

טעמא דכתיב. הגורל ועשהו דאמעיט

ליה להא מלתא בהדיא: הא לאו הכי

הוה מרבינן מקל וחומר. ומוקמינן

לחוקה למילי אחרנייתא: הערופה.

משמע זו ערופה ואין אחרת ערופה:

וערפו העגלה. שנה עליה הכתוב

לעכב: לוים בשנים פסולים. פחות

מבן שלשים ויותר מבן נ' כדכתיב

זאת אשר ללוים וגו' זאת משמע

מיעוטה: ומה כהנים שחין השנים

פוסלין בהס. כדיליף לקמיה חשר

ללוים ולא אשר לכהנים: ואת אשר

ללוים. כוליה יתירא הוא דכולה

פרשתא בלוים היא והוה ליה למכתב

מבן חמש ועשרים כו': יכול אף

בשילה ובית עולמים. שחין עבודת

לוים אלא שוערים ומשוררים או יהו

נפסלין בשנים: ללמודים. ללמוד הלכות

עבודה: שלא ראה סימו יפה. לומד

ושוכחו: רבי יוסי אומר בשלשה שנים.

לריך שיהא רואה סימן יפה במשנתו:

דמקיפין. להוריד המשכן לפרקו

ולנטותו להעמיד קרסיו וקרשיו והשיר

לקרבן בפה ובכלי: משיביה שתי שערות.

אבל מקמי הכי לא כדיליף לקמן וע"ב) איש

איש מזרעך וגו׳יי: במה דברים אמורים.

שהשנים פוסלות בהן: ירושלים

נקראת בית עולמים דמשנחרבה לא

היתה אחריה היתר לשאר מקומות

אבל קדושת שילה היתה אחריה

היתר לבמות כל ימי נוב וגבעון יו:

ויהי

אמר קרא ושחם וחוקה בשחיםה אין בעריפה לא וכל היכא דכתיב ביה חוקה לא דרשיגן ק"ו והא גבי יום הכפורים דכתיב ביה חוקה ותניא יועשהו חמאת אהגורל עושה חמאת יּ ואין השם עושה חמאת שיכול יוהלא דין הוא ומה במקום שלא קדש הגורל קדש השם מקום שקדש הגורל אינו דין שקדש השם ת"ל ועשהו חמאת הגורל עושה חמאת ואין השם עושה חמאת מעמא דכתב רחמנא אפשר לומר שלשים שכבר נאמר כ"ה ואי אפשר לומר כ"ה שכבר נאמר שלשים הא כיצד הכ"ה סללמוד ושלשים לעבודה מכאן לתלמיד שלא ראה סימן יפה במשנתו ה' שנים שוב אינו רואה ר' יוםי אומר ג' שנים שנאמר יולגדלם שנים שלש וללמדם ספר

דובחים (דף יח.) דחוקה לא הוי עיכוב ממשמעו אלא מגורה שוה דילפינן התם מגזרה שוה דלא רחוץ ידים חילל מגזירה שוה חוקה חוקה משתויי יין: ומה במקום שלא קדש הגורל בו'. ואם תאמר קינים גופייהו מנא לן שלא קדש הגורל אימא ק"ו איפכא ויש

לומר דאיכא שום מיעוט:

מעמא דכתב רחמנא ועשהו הא לאו הכי דרשינן ק"ו. תימה דבפרק טרף בקלפי (יומא דף מח.) מוקי האי ברייתא כרבי יהודה משום דסתם ש ספרי רבי יהודה היא הגורל עושה חטאת. ורבי יהודה אית ליה בפרק הוליאו לו דלא כתיב חוקה אלא בדברים הנעשים בפנים בבגדי לבן והגרלה בחוץ הויא ואין לומר דשום תנא לא פליג אדרשא דועשהו ולא פליג עליה רבי נחמיה דאית ליה דכתיב חוקה אנעשה בחוץ דהא אשכחן רבי שמעון בפרק טרף בקלפי (שם דף מ. ושם) דסבר דהגרלה לא מיעכבא קרא שהייתי יכול לומר, והלא דין הוא ומה במקום שלא קדש וי"ל דפריך משום דבפרק טרף בקלפי במקום שלא קדי הגורל. כגון גני קנ דכתיב בהם אחד לחטא (שם דף לט:) דריש רבי ינאי מאשר עלה אשר עלה תרי זמני לעכב ופריד אלמא דרשינן ק"ו אע"ג ס דאיכא עניהם גורל חינם נקבעים בכך ויכול לשנותם, דקי"ל בסדר יומא (מא.) אין הקנין מתפרשות אלא או בלקיחת בעלים או בעשיית עיכובא (א) אלא אמרת נוקמה אשר עלה לדרשא אחריתי משום ק"ו והשר מקולי תירך דהתם יליף מדכתיב זאת דלא כתיב חוקה אלא בדברים יומא מ:). קדש השם. אם אמר בשעת לקיחה זו לחטאת חו לעולה הוקבעו הנעשים בבגדי לבן בפנים והשתח פריך הכא שפיר דאי לא דרשינן ק"ו אמאי אנטריך זאת למעוטי דלא שם) מאחר שקרא לזו חטאת ולזו עולה אין הכהן י קאי חוקה בדברים הנעשים בחוץ דהא על כרחך לא כתיב חוקה אלא בדברים הנעשים בפנים דאי כתיב נמי בדברים הנעשים בחוץ אמאי אלטריך ועשהו אלא ודאי אע"ג דכתיב חוקה דרשינן ק"ו ואפילו כתיב נמי בחוץ הוה דרשינן ק"ו אי לאו דכתיב ועשהו ולכך אלטריך כי בואת אבל מכל מקום הקשה ה"ר מנוח דמאי פריך והא לא כתיב חוקה אלא אעבודה והגרלה לאו עבודה היא ולריך עיון שסי: זאת ללוים ולא

אחרת ללוים. תימה דבפרק כילד הרגל

(ב"ק דף כד.) דריש מחאת תהיה טומאתו למעוטי זבה מראיות ופריך

ואימא למעוטי זב מימים ומשני קאי

בראיות ממעט ראיות קאי בראיות

ממעט ימים ואמאי לא קאמר קאי

בוב ממעט זב קחי בוב וממעט זבה

דהכי מסתבר טפי כדמשמע פשטיה

דקרא וואת תהיה טומאתו ולא אחרת

כדדרשינן הכא זאת ללוים ולא אחרת

ללוים פוש לומר דהכא נמי הוה

דרשינו זאת אשר ללוים ולא לכהנים

אי לאו דדריש ליה מאשר ללוים אי

נמי הכא דרשינן הכי משום דמזכיר

ללוים בקרא אבל התם אי למעוטי

זב הא אתי הוה ליה למכתב זאת

שהיא טומאת הזב להזכיר הזב בקרא

ור"י תירן דוב וובה שם אחד הוא

ולהכי לא שייך למימר קאי בזב ממעט

רבינו גרשום

במקום שלא קדש הגורי . קדש השם כו' כל השנה קו ט ווטם כו כל ווטנות כולה באומר זו לחטאת וזו לעולה וזה לאשם סגיא ולא צריך גורל: כהנים במומין פסולין כל איש אשר בו מום מזרע אהרן . וגו׳ לוים פסולין בשנים. יבא לצבוא צבא וגו׳ ומבן . חמשים שנה ישוב מצבא . בשילה ובבית עולמים כן. . כלומר שוים פוסלים כהו ת"ל לעבוד וגו' ועבודת משא וגו' לא אמרתי אלא בזמן שהעבודה בכתף שנים פוסלות בהן שאין יכולין לישא: ואידך שאני הלכות עבודה דתקיפן. כלומר התם צריכי חמש שנים ללמוד: משיביא שתי שערות וכו'. שתי שערות שתים בגבו של יד או שתים בכריסו: אמר ר׳

יוסי מאי קראה:

ועשהו חמאת הא לאו הכי דרשינן ק"ו מיעם רחמנא גבי עגלה הערופה זאת בעריפה ואין אחרת בעריפה ותהא עגלה כשרה בשחימה מק"ו ומה פרה שלא הוכשרה בעריפה כשרה בשחימה עגלה שכשרה בעריפה אינו דין שהוכשרה בשחיטה אמר קרא ¹וערפו העגלה בעריפה אין בשחימה לא: מֹתֹנֹי׳ כשר בכהנים פסול בלוים כשר בלוים פסול בכהנים: גמ' ת"ר יכהנים במומיז פסולים בשנים כשרים ילוים במומין כשרים בשנים פסולים נמצא כשר בכהגים פסול בלוים כשר בלוים פסול בכהנים מנה"מ דת"ר יואת אשר ללוים מה ת"ל לפי שנאמר 1 ומבן חמשים שנה ישוב למרנו ללוים שהשנים פוסלין בהם יכול מומין פוסלין בהם ודין הוא ומה כהנים שאין השנים פוסלין בהן מומין פוסלין בהן לוים שהשנים פוסלין בהם אינו דין שיהו מומִין פוסלין בהם תִיִّל זאת אָשר ללוים זאת ללוים ואין אחרת ללוים יכול יהו הכהנים פסולין בשנים והלא דין הוא ומה לוים שאין מומין פוסלין בהם שנים פוסלין בהם כהנים שהמומין פוסלין בהם אינו דין שיהו שנים פוסלין בהם ת"ל אשר ללוים ולא אשר לכהנים יכול אף בשילה ובבית עולמים כן ת"ל לעבוד עבודת עבודה ועבודת משא ילא אמרתי אלא בזמן שהעבודה בכתף יכתוב אחד אומר נמבן חמש ועשרים שנה יכתוב ומעלה וכתוב אחד אומר ימבז שלשים אי

זב כו׳ דכך יש לי למעט זבה כמו זב: יבול אף בשילה ובית עולמים בן. משמע דאי לאו מיעוט הוו גמרי מהדדי וכן בריש עירובין (ד' ב.) דפריך והא קרא במשכן כתיב ומשני אשכחן מקדש דאיקרי משכן ומשכן דאיקרי מקדש ותימה דבפ' ידיעות (שבועות דף טו: ושם) משמע דלא גמרינן מהדד אי לאו דכתיב תרי קראי דקאמר התם לכתוב או אידי ואידי מקדש או אידי ואידי משכן וכן בסוטה בפרק היה מביא (ד׳ מו.) מלריך תרי קראי לאתויי שילה ובית עולמים ובפרק שני שעירי (יומא ד' סו:) גבי מדבר המדברה ובפרק טרף בקלפי (שם ד' מד.) גבי וכל אדם לא יהיה באהל מועד ובפרק הוליאו לו (שם נג.) גבי מעלה עשן וחירץ ה"ר נתנאל דבעירובין לא לריך קרא למקדש דעיקר דרשא באה על המקדש דבמשכן לא היו דלמות והא דהכא סברא היא אם לא היה הפסוק שיפסלו אף בשילה ובית עולמים הואיל ואינו תלוי בקדושת המשכן: . [וע"ע סוס' עירובין ב. ד"ה אשכחן וחוס' יומא דף מד. ד"ה בשילה וחוס' סוטה ד' טו. ד"ה וביח וחוס' שבועות טו: ד"ה או אידין:

ולשון כשרים ואָידך שאני לשון כשרים דקליל

ואידר שאני הלכות עבודה דתקיפין ת"ר כהן

משיביא שתי שערות עד שיזקין כשר לעבודה

ומומין פוסלין בו בן לוי מבן שלשים ועד בן

חמשים כשר לעבודה ושנים פוסלין בו בד"א

באהל מועד שבמדבר אבל בשילה ובבית

עולמים אין נפסלין יאלא בקול א"ר יוםי מאי קרא